

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

65701

Decret llei 2/2021, de 22 de març, pel qual s'aproven mesures excepcionals i urgents en l'àmbit de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears i de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar

I

La situació d'emergència sanitària declarada l'any 2020 per l'Organització Mundial de la Salut encara no ha finalitzat i, atès que a Espanya, com també a la majoria de països europeus, després de la primera onada de la pandèmia, no s'ha aconseguit reduir suficientment l'impacte del SARS-CoV-2, amb incidències de les noves onades que han situat gran part dels territoris en un nivell de risc alt o molt alt d'acord amb els estàndards internacionals i nacionals, el Govern de l'Estat, a l'empara del que disposen l'article 116 de la Constitució i les lletres *b)* i *d)* de l'article 4 de la Llei orgànica 4/1981, d'1 de juny, dels estats d'alarma, excepció i setge, va declarar novament l'estat d'alarma per contenir la propagació d'infeccions causades pel SARS-CoV-2, en tot el territori espanyol, mitjançant el Reial decret 926/2020, de 25 d'octubre, amb una durada prevista des del dia 9 de novembre de 2020 fins al dia 9 de maig de 2021.

Doncs bé, les limitacions inherents a les mesures que preveu el Reial decret 926/2020 esmentat, com també les que resulten d'aplicar les previsions en matèria de risc per a la salut pública que contenen els articles 2 i 3 de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, els articles 26 i 28 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, l'article 51 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, i els articles 39 a 41, 44 a 46 i 49.2 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i que es concreten en les diverses restriccions que poden acordar els òrgans competents del Govern de les Illes Balears en el marc de totes aquestes normes respecte de la mobilitat de les persones i l'exercici efectiu de determinades activitats empresarials, han afectat i continuen afectant inevitablement l'activitat econòmica i, en particular, l'activitat turística, no tan sols gran part de l'any 2020 sinó també una part de l'any 2021, fins que avanci suficientment el procés de vacunació en curs.

En aquest context, el Govern de les Illes Balears ja va aprovar el Decret llei 1/2021, de 25 de gener, pel qual s'aproven mesures excepcionals i urgents en l'àmbit de l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears per a l'exercici fiscal de 2021, de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats, en matèria de renda social garantida i en altres sectors de l'activitat administrativa. Així, mitjançant el Decret llei esmentat, i pel que fa a l'impost sobre les estades turístiques a les Illes Balears relatiu a l'exercici fiscal de 2021, es va suprimir l'ingrés a compte que la normativa general de l'impost preveu per als subjectes passius substituïts en règim d'estimació objectiva dels grups primer a setè i novè; addicionalment, es va habilitar un règim excepcional de renúncia a aquest règim d'estimació objectiva, fins al 31 de març de 2021, amb l'aplicació consegüent del règim d'estimació directa per als substituïts que així ho decideixin.

I això es va fer sens perjudici que, a més, i respecte de l'exercici fiscal de 2020, la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors pugui aprovar una ordre per la qual es redueixin els signes, els índexs o els mòduls aplicables en el règim d'estimació objectiva per a l'exercici fiscal de 2020, en el marc del que disposa l'article 34 de la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19, i l'article 14.3 del Decret 35/2016, de 23 de juny, pel qual es desplega la Llei de l'impost sobre estades turístiques i de mesures d'impuls del turisme sostenible; la qual cosa també es podrà fer evidentment en el futur, en el primer trimestre de 2022, respecte de l'exercici fiscal de 2021, en el marc d'aquestes mateixes disposicions normatives, en funció de l'evolució de l'activitat turística al llarg de tot l'any 2021.

Justament per això, i a fi de permetre també el canvi de règim d'estimació de la base imposable del tribut als subjectes passius substituïts que, per raó d'haver renunciat abans de l'1 de gener de 2021 al règim d'estimació objectiva, havien d'aplicar el règim d'estimació directa en l'exercici fiscal de 2021, el Decret llei 1/2021 esmentat va atorgar també la possibilitat excepcional de revocar la renúncia declarada al seu dia, amb la consegüent aplicació del règim d'estimació objectiva l'any 2021, en lloc del règim d'estimació directa, per als substituïts que així ho vulguin.

Ara bé, les mesures esmentades, que han d'incidir fonamentalment en la tributació per aquest impost en l'exercici fiscal de 2021, atesa l'evolució de la pandèmia durant aquests primers mesos de 2021, esdevenen insuficients, especialment pel que fa a la tributació corresponent a l'exercici fiscal de 2020. Certament, i com ja s'ha dit, es preveu l'aprovació imminent d'una ordre per la qual es redueixin els signes, els índexs o els mòduls aplicables en el règim d'estimació objectiva per a aquest exercici fiscal de 2020, però aquesta reducció general, ateses les

limitacions inherents al propi sistema d'estimació objectiva configurat en el Decret 35/2016, abans esmentat, necessàriament homogeni i estandarditzat per grups d'establiments, pot deixar fora dels paràmetres generals de la reducció determinats establiments turístics dels grups primer a setè i novè que, per diverses raons, poden haver sofert una desviació particularment dràstica en la seva ocupació.

Per això, en virtut del present Decret llei, s'habilita un procediment extraordinari per a la reducció individualitzada dels signes, els índexs o els mòduls aplicables en el règim d'estimació objectiva dels grups esmentats relatiu a l'exercici fiscal de 2020, anàleg, però no idèntic ni molt menys, al que preveu l'article 14.4 del Decret 35/2016. En aquest sentit es permet que, per mitjà de les corresponents resolucions de la persona titular de la Conselleria d'Hisenda i Relacions Exteriors, i amb la sol·licitud prèvia i justificada dels subjectes passius interessats, s'acordi una reducció específica, cas per cas, respecte de la tributació corresponent a aquells establiments oberts al públic l'ocupació mitjana dels quals al llarg de l'any 2020 hagi estat inferior al 18,5 % de les places de l'establiment, sempre que, a més, l'ocupació mitjana del conjunt dels establiments explotats pel mateix subjecte passiu sigui inferior també a aquest 18,5 %; percentatge aquest que resulta d'incrementar un 85 % el percentatge establert en l'esmentat article 14.4 del Decret 35/2016, i que s'alinea amb la reducció percentual del nombre de dies d'activitat que es preveu fixar en l'ordre de reducció general dels signes, els índexs i els mòduls, abans esmentada, a l'efecte d'aplicar els corresponents índexs de desestacionalització.

Finalment, i a fi de reforçar la liquiditat dels substituïts dels contribuents que hagin de tributar en règim d'estimació objectiva en relació amb els establiments dels grups primer a setè i novè, s'ajorna la data de presentació de l'autoliquidació de l'impost corresponent a l'exercici fiscal de 2020, que passa del mes de maig de 2021 previst actualment en la disposició transitòria segona de la Llei 3/2020, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2021, al mes d'octubre de 2021. Pel que fa als substituïts dels contribuents en règim d'estimació objectiva respecte dels establiments del grup vuitè, ateses les seves característiques, es considera suficient la reducció general dels signes, els índexs o els mòduls que s'aprovin a aquest efecte per mitjà de l'ordre abans esmentada, sens perjudici que s'estableixi també un termini excepcional entre l'1 de setembre i el 31 d'octubre per ingressar les liquidacions corresponents, les quals s'han de dictar i notificar en tot cas de manera col·lectiva d'acord amb l'article 32 del Decret 35/2016 esmentat.

Juntament amb aquestes mesures, cal aprovar urgentment una altra mesura específica en l'àmbit en aquest cas de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar, en la mesura que la tributació d'aquesta particular modalitat de la taxa fiscal, de la mateixa manera que l'impost sobre les estades turístiques en règim d'estimació objectiva, està configurada igualment a partir d'uns paràmetres objectius vinculats a una activitat empresarial ordinària o estàndard, i, per tant, la paralització o la reducció substancial de l'activitat efectiva incideix en la capacitat econòmica dels subjectes passius d'aquests impostos, la tributació dels quals, doncs, cal apropar a la realitat. I així ja es va fer, certament, l'any 2020, per mitjà de l'article 35 de la Llei 2/2020 abans esmentada.

En aquest sentit, tot i que la incidència de les restriccions inherents a la pandèmia de la COVID-19 en aquest sector l'any 2021 s'han concentrat fonamentalment en bona part del primer trimestre de l'any, es bonifica el pagament corresponent al segon trimestre, una vegada que es disposa d'informació suficient al respecte, i en la mesura que, en tot cas, es tracta d'una modalitat tributària de meritació anual, simplement que amb el pagament fraccionat en trimestres *ex lege*, per la qual cosa la capacitat econòmica a considerar no és pròpiament trimestral sinó més aviat anual.

II

Totes aquestes mesures requereixen certament l'aprovació de les corresponents normes de rang legal. Així, en primer lloc, i pel que fa a l'impost sobre estades turístiques a les Illes Balears, s'ha de tenir en compte que la regulació del procediment excepcional que s'hi preveu per a la reducció individualitzada dels signes, els índexs o els mòduls aplicables en règim d'estimació objectiva respecte dels establiments turístics dels grups primer a setè i novè va molt més enllà de la regulació que actualment conté l'apartat 4 de l'article 14 del Decret 35/2016, abans esmentat, essent clarament insuficient el reglament per donar cobertura a aquesta peculiar norma excepcional.

El mateix s'ha de dir pel que fa a l'ampliació del termini per autoliquidar i pagar l'impost corresponent a l'exercici fiscal de 2020 respecte dels subjectes passius en règim d'estimació objectiva d'aquests grups primer a setè i novè, la modificació del qual afecta l'actual disposició transitòria segona de la Llei 3/2020, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2021.

I, finalment, la bonificació de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar, no tan sols requereix de rang legal d'acord amb l'article 8.d) de la Llei general tributària, sinó que altera la integritat de les fraccions que preveu l'article 96.1 del Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny.

Així doncs, aquest Decret llei s'estructura en tres articles, un per a cada una de les mesures excepcionals i urgents esmentades, juntament amb una disposició derogatòria que inclou l'habitual clàusula d'estil per la qual es disposa la derogació de totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin a les normes que s'aproven per mitjà del Decret llei, i també la derogació expressa de la disposició transitòria segona de la Llei 3/2020 esmentada, i una disposició final per la qual s'estableix l'entrada en vigor del Decret llei des de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

III

Certament, el decret llei regulat en l'article 49 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, a imatge d'allò que preveu l'article 86 del text constitucional, constitueix un instrument en mans del Govern de la Comunitat Autònoma per fer front a situacions de necessitat extraordinària i urgent, encara que amb el límit de no poder afectar determinades matèries. Com a disposició legislativa de caràcter provisional que és, la permanència del decret llei en l'ordenament jurídic està condicionada a la ratificació parlamentària corresponent, mitjançant la denominada convalidació. Doncs bé, d'acord amb l'exposat abans, i en aquest difícil context de crisi sanitària, social i econòmica que estan fent front totes les administracions públiques, el Govern de les Illes Balears considera adequat l'ús del decret llei per donar cobertura a aquestes noves mesures.

En efecte, el decret llei autònom constitueix una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució respecte del Govern de l'Estat, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. Així, aquest alt tribunal ha declarat que la definició, pels òrgans polítics, d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat requereix ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una connexió de sentit o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenen adoptar, les quals han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata; tot això en un termini més breu que el requerit per la via ordinària o pels procediments d'urgència per a la tramitació parlamentària de les lleis, tenint en compte que l'aplicació en cada cas d'aquests procediments legislatius no depèn del Govern. Així mateix, el Tribunal Constitucional ha dit que no s'ha de confondre l'eficàcia immediata de la norma provisional amb la seva execució instantània, i, per tant, s'ha de permetre que les mesures adoptades amb caràcter d'urgència incloguin posteriors desplegaments reglamentaris o actuacions administratives d'execució d'aquestes mesures o normes de rang legal.

Per acabar, i des del punt de vista de les competències per raó de la matèria de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, cal afegir que el present Decret llei troba ancoratge, des d'aquest punt de vista substantiu, en el punt 28 de l'article 30 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, relatiu a l'ordenació de la hisenda de la Comunitat Autònoma, i també en l'article 129 de l'Estatut esmentat, sobre la capacitat normativa de la Comunitat Autònoma en relació amb els tributs propis i els tributs cedits.

Per tot això, a l'empara de l'article 49 de l'Estatut d'autonomia, a proposta de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 22 de març de 2021, s'aprova el següent

Decret llei

Article 1

Procediment extraordinari per a la reducció individualitzada dels signes, els índexs o els mòduls en règim d'estimació objectiva dels grups primer a setè i novè de l'impost sobre estades turístiques de les Illes Balears en l'exercici fiscal de 2020

1. Excepcionalment, per a l'exercici fiscal de 2020, els substituïts dels contribuents que hagin d'aplicar el règim d'estimació objectiva en relació amb els grups d'establiments primer a setè i novè a què fa referència el Decret 35/2016, de 23 de juny, pel qual es desplega la Llei de l'impost sobre estades turístiques i de mesures d'impuls del turisme sostenible, poden sol·licitar una reducció específica dels signes, els índexs o els mòduls aplicables als establiments esmentats l'ocupació mitjana dels quals al llarg del període de comercialització de cada establiment durant l'any 2020 hagi estat inferior al 18,5 % de les places de l'establiment, sempre que, a més, l'ocupació mitjana del conjunt d'establiments explotats pel mateix subjecte passiu hagi estat inferior al 18,5 % de les places totals, d'acord amb les regles següents:

- a) El procediment s'ha d'iniciar amb la sol·licitud prèvia del substituït, que s'ha de presentar davant l'Agència Tributària de les Illes Balears en el termini màxim d'un mes comptador des de l'entrada en vigor de l'ordre a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article, i a la qual s'ha d'ajuntar la justificació a què es refereix la lletra següent.
- b) En la sol·licitud el substituït ha de declarar el percentatge d'ocupació mitjana concreta de cada establiment, i també el percentatge d'ocupació mitjana del conjunt d'establiments explotats pel mateix substituït, durant el període de comercialització d'aquests en l'any 2020, especificant en tot cas les dades d'ocupació i de disponibilitat que hagi aplicat d'acord amb els paràgrafs següents d'aquesta lletra, i ha de justificar els percentatges i les dades que declari per qualsevol mitjà de prova admès en dret, sens perjudici de les facultats de comprovació de l'Administració.

A aquest efecte, s'entén per ocupació mitjana d'un establiment el quocient, expressat en termes proporcionals i amb dos decimals, resultant de dividir el nombre de places ocupades de l'establiment al llarg de tots els dies de comercialització d'aquestes en l'any 2020 entre el nombre de places disponibles; al seu torn, el nombre de places disponibles de l'establiment s'obté del sumatori dels resultats de multiplicar cada plaça de l'establiment pel nombre de dies de comercialització en l'any 2020.

Pel que fa a l'ocupació mitjana del conjunt d'establiments, aquesta s'ha de calcular de la mateixa manera que estableix el paràgraf anterior, considerant, d'una banda, la suma del nombre total de places ocupades del conjunt dels establiments i, de l'altra, la suma del nombre total de places disponibles del conjunt dels establiments.

- c) La reducció específica dels índexs, els signes o els mòduls a l'empara d'aquest article s'ha d'aplicar únicament respecte de

l'establiment o establiments que, concretament, hagin tengut una ocupació mitjana durant el seu període de comercialització en l'any 2020 inferior al 18,5 % de les places corresponents.

Aquesta reducció ha de ser inversament proporcional al percentatge d'ocupació efectiva, i pot tenir en compte així mateix, en la mesura que concorri identitat de raó, els paràmetres i els criteris de reducció que resultin de l'ordre a què fa referència l'apartat 2 d'aquest article.

d) L'Agència Tributària de les Illes Balears ha de comprovar les proves presentades pel substitut i ha de proposar a la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors la reducció, si escau, aplicable.

e) El termini màxim per dictar la resolució i notificar-la al substitut és de tres mesos, transcorreguts els quals la sol·licitud s'ha d'entendre desestimada.

2. Els subjectes passius a què es refereix l'apartat anterior han de presentar i ingressar, en el termini que estableix el primer paràgraf de l'article 2.1 d'aquest Decret llei, l'autoliquidació o les autoliquidacions que resultin de la resolució d'aquest procediment extraordinari de reducció en relació amb cada un dels establiments als quals, si s'escau, sigui aplicable aquesta reducció individualitzada.

Respecte de la resta d'establiments explotats pel mateix subjecte passiu, aquest ha de presentar les autoliquidacions que resultin de la reducció dels signes, els índexs i els mòduls que, amb caràcter general, siguin aplicables per a l'exercici fiscal de 2020 d'acord amb l'annex del Decret 35/2016 i l'ordre de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors que s'aprovi en el marc de l'article 14.3 del Decret esmentat i de l'article 34 de la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

Article 2

Terminis excepcionals de presentació i ingrés d'autoliquidacions i d'ingrés de liquidacions col·lectives en règim d'estimació objectiva en l'impost sobre estades turístiques corresponent a l'exercici fiscal de 2020

1. Excepcionalment, les autoliquidacions de l'exercici fiscal de 2020 corresponents als subjectes passius substituïts dels contribuents en règim d'estimació objectiva a què fa referència l'apartat 4 de l'article 30 del Decret 35/2016, de 23 de juny, pel qual es desplega la Llei de l'impost sobre estades turístiques i de mesures d'impuls del turisme sostenible, s'han de presentar i ingressar entre l'1 i el 31 d'octubre de 2021, tot tenint en compte la reducció dels signes, els índexs o els mòduls que resulti de l'ordre de la consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors que s'aprovi en el marc de l'article 14.3 del Decret esmentat i de l'article 34 de la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a l'impuls de l'activitat econòmica i la simplificació administrativa en l'àmbit de les administracions públiques de les Illes Balears per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

En relació amb l'ingrés pels substituïts dels contribuents de les liquidacions a què fa referència l'apartat 4 de l'article 32 del Decret 35/2016, les quals s'han de dictar i notificar de manera col·lectiva a partir de la reducció dels signes, els índexs o els mòduls que resulti de l'ordre esmentada en el paràgraf anterior, s'estableix el termini excepcional d'ingrés en període voluntari de recaptació entre l'1 de setembre i el 31 d'octubre de 2021.

2. L'aplicació del règim excepcional per a la presentació i ingrés de les autoliquidacions o per a l'ingrés de les liquidacions col·lectives establert en aquest article requereix la inclusió en el règim d'estimació objectiva de tots els establiments que exploti el mateix subjecte passiu, d'acord amb l'article 11.4 del Decret 35/2016, sens perjudici de les reduccions dels signes, els índexs o els mòduls que resultin aplicables a cada un d'aquests establiments de conformitat amb l'ordre esmentada en l'apartat anterior o, si s'escau, d'acord amb l'article 1 d'aquest Decret llei.

Article 3

Bonificació excepcional de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar en l'exercici fiscal de 2021

Per a l'exercici de 2021, s'estableix una bonificació del 75 % en el pagament dels rebuts de la fracció corresponent al segon trimestre de l'any de la taxa fiscal sobre els jocs de sort, envit o atzar relativa a màquines de tipus B o recreatives amb premi i de tipus C o d'atzar a què es refereix la lletra b) de l'article 96.1 del Text refós de les disposicions legals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de tributs cedits, aprovat pel Decret legislatiu 1/2014, de 6 de juny.

Disposició derogatòria única **Normes que es deroguen**

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que s'oposin, contradiguin o resultin incompatibles amb el que disposa aquest Decret llei i, en particular, la disposició transitòria segona de la Llei 3/2020, de 29 de desembre, de pressuposts generals de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a l'any 2021.

Disposició final única

Entrada en vigor

Aquest Decret llei comença a vigir des de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 22 de març de 2021

La consellera d'Hisenda i Relacions Exteriors

Rosario Sánchez Grau

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

